

ด่วนที่สุด

ที่ พณ 0201/3218

สำเนาเอกสารกระทรวงพาณิชย์
รับที่ 7328
วันที่ 14/4/38

กระทรวงพาณิชย์

44 / 100 ถนนนนทบุรี 1

อำเภอเมืองจังหวัดนนทบุรี 11000

1/438
วันที่ 7/4/38
เวลา 15.00 น.

4 กันยายน 2552

เรื่อง การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนไทย-พม่า อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานผลการจัดกิจกรรม “โลจิสติกส์การค้าสัญจร เพื่อช่วยเหลือภาคธุรกิจไทย” ครั้งที่ 3

1. เรื่องเดิม

กระทรวงพาณิชย์ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการโลจิสติกส์การค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายอลงกรณ์ พลบุตร) เป็นประธาน และมีกรรมการประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานของกระทรวงพาณิชย์และผู้แทนองค์กรภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาผู้ขนส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาพันธ์โลจิสติกส์ไทย และสมาพันธ์ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ไทย เป็นต้น เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาโลจิสติกส์การค้าให้เป็นรูปธรรม รองรับพันธกิจในการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล รวมทั้งเร่งพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทั้งในภาคการผลิต การส่งออก และธุรกิจโลจิสติกส์ การดำเนินการของคณะกรรมการชุดนี้ สอดคล้องตามหลักการและยุทธศาสตร์ที่กำหนดโดยคณะกรรมการพัฒนาระบบบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการของประเทศ (กบส.) ซึ่งนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน

คณะกรรมการโลจิสติกส์การค้า กระทรวงพาณิชย์ นำโดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายอลงกรณ์ พลบุตร) ประธานคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินกิจกรรม “โลจิสติกส์การค้าสัญจร เพื่อช่วยเหลือภาคธุรกิจไทย” ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม - 1 สิงหาคม 2552 ณ พื้นที่ชายแดน ไทย-พม่า อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ในการสัญจรในครั้งนี้ คณะโลจิสติกส์การค้าสัญจรฯ ได้ประชุมหารือกับผู้ว่าราชการจังหวัดตาก ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องของจังหวัดตากและจังหวัดใกล้เคียง และได้รับทราบปัญหาอุปสรรคต่างๆ รวมทั้งข้อเสนอแนะซึ่งมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

1) ขอให้เร่งรัดให้มีการก่อสร้างสะพานมิตรภาพ ไทย-พม่า แห่งที่ 2 เพื่อรองรับระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor) เนื่องจากสะพานมิตรภาพ ไทย-พม่า ในปัจจุบันมีสภาพชำรุดไม่สามารถรองรับรถบรรทุกขนาดใหญ่ที่มีน้ำหนักเกินกว่า 25 ตัน และปริมาณการขนส่งสินค้าที่มากขึ้น

2) จัดหาพื้นที่ตามแนวเส้นทางก่อสร้างสะพานมิตรภาพ ไทย-พม่า แห่งที่ 2 เพื่อรองรับการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ศูนย์บริการนำเข้า-ส่งออกเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) และ ศูนย์โลจิสติกส์ รวมทั้ง คลังสินค้า (Logistics Park)

3) ส่งเสริมและขับเคลื่อนการพัฒนาธุรกิจการค้าชายแดน ไทย-พม่าให้เป็นไปอย่างบูรณาการต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

2. เหตุผลและความจำเป็น

กระทรวงพาณิชย์ พิจารณาแล้วเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการตามข้อเสนอของผู้แทนหน่วยราชการและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องของจังหวัดตากและจังหวัดใกล้เคียงดังกล่าวข้างต้น เนื่องจากเหตุผลและความจำเป็นดังนี้

1) ความสำคัญของด่านแม่สอด

การค้าระหว่างไทยและสหภาพพม่า ในปี 2551 มีมูลค่าการค้ารวมสูงถึง 156,300 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.3 ของมูลค่าการค้ารวมทั้งหมดของไทย โดยสหภาพพม่าเป็นคู่ค้าอันดับที่ 20 ของไทยในโลก และเป็นคู่ค้าของไทยอันดับที่ 6 ในกลุ่มอาเซียน รองจาก มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย เวียดนาม และฟิลิปปินส์ ขณะที่ไทยเป็นคู่ค้าลำดับที่ 1 ของสหภาพพม่า โดยมีมูลค่าการค้าชายแดนรวมประมาณ 144,000 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 92 ของยอดรวมการค้าระหว่างไทย-พม่า ทั้งนี้ มูลค่าการค้าชายแดน ไทย-พม่า คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.2 ของการค้าชายแดนในภาพรวมของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

จังหวัดตากมีพรมแดนทางทิศตะวันตกติดต่อกับสหภาพพม่า โดยมีแม่น้ำเมยเป็นพรมแดนกั้นระยะทางยาวประมาณ 390 กิโลเมตร และถ้ารวมตลอดแนวชายแดนแล้วจะมีระยะทาง 520 กิโลเมตร การค้าชายแดนไทย - พม่า ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยด่านแม่สอดมีสภาพทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมในการทำการค้า อยู่ตรงข้ามกับเมืองเมียวดี จังหวัดเมียวดี สหภาพพม่า ซึ่งทั้ง 2 เมืองมีการติดต่อค้าขายกันมานาน ในปี 2551 ด่านแม่สอดมีมูลค่าการค้าชายแดน ไทย-พม่า รวม 19,614 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 13 ของมูลค่ารวมการค้าชายแดน ไทย-พม่า และมีอัตราการเติบโตสูงขึ้นแม้ในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจปัจจุบัน

การค้าชายแดน แม่สอด - เมียวดี เป็นการค้าขายของผู้ประกอบการในท้องถิ่น ผู้ประกอบการส่งออกจากกรุงเทพ ฯ และผู้ประกอบการส่งออกในพื้นที่จังหวัดอื่นในภาคเหนือ นอกจากนี้ยังมีพ่อค้าจากเมืองย่างกุ้งเข้ามาทำการค้าผ่านชายแดนอำเภอแม่สอดด้วย เนื่องจากตั้งอยู่ห่างจากเมืองย่างกุ้ง ซึ่งเป็นเมืองศูนย์กลางการค้าที่จะกระจายสินค้าไปสู่ภาคต่างๆของพม่า เพียง 450 กิโลเมตร การค้าชายแดนด่านอำเภอแม่สอดจึงมีการส่งออก - นำเข้าสินค้าที่หลากหลาย มีการขนส่งสินค้าข้ามสะพานมิตรภาพไทย - พม่า และการขนย้ายผ่านคลังสินค้าชั่วคราวที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเมย

นอกจากนี้ ทางฝ่ายพม่าได้จัดตั้งเขตการค้าเมียวดี ซึ่งเป็นที่ตั้งของสำนักงานตรวจสินค้าส่งออกและนำเข้า รวมทั้งคลังสินค้าและร้านค้าต่างๆ ซึ่งมีการจัดระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าเป็นอย่างดี เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางการค้าของพม่าและรองรับการค้าที่จะมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้น แต่

ในส่วนของไทย การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ของด่านแม่สอดยังเป็นไปอย่างล่าช้า แม้ว่าการค้าชายแดนกับพม่าที่ด่านแม่สอดมีศักยภาพที่จะขยายตัวสูงขึ้นได้อีกมาก ดังที่สะท้อนโดยอัตราความเติบโตของการค้า ณ ด่านแม่สอด ที่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง แม้ในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจก็ตาม ทั้งนี้ การก่อสร้างสะพานมิตรภาพ ไทย-พม่า แห่งที่ 2 สมควรได้รับความสำคัญเร่งด่วนเนื่องจากสภาพที่ชำรุดและข้อจำกัดของสะพานมิตรภาพ ไทย-พม่า ในปัจจุบันที่ไม่สามารถรองรับปริมาณการขนส่งสินค้าที่เพิ่มมากขึ้น และรถบรรทุกสินค้าที่มีน้ำหนักเกินกว่า 25 ตัน และมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยให้มีการปรับปรุงและเสริมสร้างความทนทานของสะพานมิตรภาพไทย-พม่า ปัจจุบันด้วย

2) ศักยภาพและความพร้อมในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ไทยมีความพร้อมในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ณ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 19 ตุลาคม 2547 ซึ่งได้อนุมัติให้มีการสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ในพื้นที่อำเภอแม่สอด เพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษเมียวดีและการเติบโตของจังหวัดเมียวดี ตลอดจนเขตอุตสาหกรรมพิเศษที่ย่างกุ้ง มิงละกา คอนผาอัน และเมะลาโย ซึ่งได้ดำเนินการไปบ้างแล้ว แต่ไทยยังไม่ได้จัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ณ อำเภอแม่สอด แม้ว่าพื้นที่บริเวณอำเภอแม่สอดมีความพร้อมทางด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน โดยผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการศึกษาวิจัยถึงความพร้อมของการจัดตั้งแม่สอดเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษและประโยชน์ที่ไทยจะได้รับจากการจัดตั้งดังกล่าว และองค์กรต่างๆที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน เช่น หอการค้าจังหวัดตาก และสภาอุตสาหกรรมจังหวัดตาก มีความเห็นตรงกันถึงความสำคัญในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ และได้แสดงเจตนารมณ์ที่จะให้ความสนับสนุนและความร่วมมืออย่างเต็มที่

3) ความจำเป็นในการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาธุรกิจการค้าชายแดน ไทย-พม่า

เนื่องจากมูลค่าการค้าชายแดนระหว่าง ไทย-พม่า ขยายตัวสูงขึ้นทุกปี จึงมีความจำเป็นในการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาธุรกิจการค้าชายแดน ไทย-พม่า ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากส่วนกลางและภูมิภาค เพื่อส่งเสริมและขับเคลื่อนการพัฒนาธุรกิจการค้าชายแดน ไทย-พม่า ให้เป็นไปอย่างบูรณาการต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งทำหน้าที่ผลักดันและติดตามการดำเนินการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอดและปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานด้วย

3. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ณ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จะรองรับการขยายตัวของการค้าการลงทุน และการขนส่งสินค้า ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East - West Economic Corridor) และการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมตามแนวเส้นทางดังกล่าว ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้การค้าชายแดนมีมูลค่าเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า 40,000 ล้านบาท

นอกจากนี้ การพัฒนาเส้นทางในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-พม่า อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก รวมทั้ง การปรับปรุงและเสริมสร้างความทนทานของสะพานมิตรภาพไทย-พม่า แห่งที่ 1 และโครงการสร้างสะพานมิตรภาพไทย-พม่า แห่งที่ 2 จะช่วยแก้ไขปัญหาอุปสรรคและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ

บริเวณชายแดนไทย-พม่า ในการสัญจร การดำเนินธุรกิจการค้า และการขนส่งโดยจะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถลดต้นทุนทางด้านโลจิสติกส์และเพิ่มมูลค่าให้กับธุรกิจได้

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นการวางรากฐานการพัฒนาระบบการค้าชายแดน ไทย -พม่า และการจัดการระบบโลจิสติกส์ อันจะส่งผลให้ไทยสามารถเพิ่มขยายมูลค่าการค้าชายแดนได้อย่างเต็มศักยภาพ

4. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการ ดังนี้

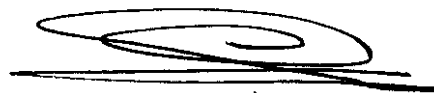
1) ให้เร่งรัดการก่อสร้างสะพานมิตรภาพ ไทย-พม่า แห่งที่ 2 เพื่อรองรับปริมาณการขนส่งสินค้าที่เพิ่มมากขึ้น และรองรับระเบียงเศรษฐกิจ ตะวันออก - ตะวันตก (East-West Economic Corridor)

2) ให้เร่งรัดการดำเนินโครงการสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งศูนย์บริการนำเข้า – ส่งออกเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) และศูนย์โลจิสติกส์รวมทั้งคลังสินค้า (Logistics Park) ในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-พม่า อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยจัดหาพื้นที่ตามแนวเส้นทางก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย - พม่า แห่งที่ 2

3) ให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาธุรกิจการค้าชายแดน ไทย-พม่า โดยมีหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องร่วมด้วย เพื่อส่งเสริมและขับเคลื่อนการพัฒนาธุรกิจการค้าชายแดน ไทย-พม่า ให้เป็นไปอย่างบูรณาการต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการตามข้อ 4 ข้างต้น ต่อไปด้วย จะขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอลงกรณ์ พลบุตร)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์

รักษาราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

โทร. 02 507 6934

โทรสาร 02 547 5247